

образование

& СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ в ЧУЖБИНА

Цена: 5 лв.

ДАНИЯ

Магистърски програми

ФРАНЦИЯ

Инженерни науки

РУМЪНИЯ

Обучение близо до родината

ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Право

**ДАРА
ЕКИМОВА**

Звезден час

Специалност на бъдещето
3D принтиране

Култура

София Филм Фест Лято 2020

Професия

Биляна Славейкова - инфлуенсър

Специалности на фокус

Човешки ресурси
Физика

Н ай-безгрижното време от годината е тук, а вие държите в ръцете си летния брой на списание

„Образование“, в който отново ви очакват не само интересни, но и полезни рубрики!

Започваме с ежегодния преглед на резултатите от матурите след 12-и клас и анализ на гимназиите според резултатите на зрелостниците. В чужбина фокус са магистратурите в Дания, инженерните специалности във Франция и студентският живот в Нидерландия. Ще разгледаме и възможностите за обучение в Румъния, както и престижните програми по Право във Великобритания.

Специалностите, на които обръщаме специално внимание у нас и в чужбина, са Човешки ресурси и Физика, както и иновативната специалност 3D Принтиране. Ще отговорим и на основните въпроси, които стоят пред кандидат-студентите, насочили се към сферата на рекламата.

Ще ви срещнем с Дара Екимова, както и с модерната професия инфлуенсър. Не пропускайте и останалите ни интервюта, както и предложението ни за културно събитие това лято – София Филм Фест!

Приятно четене!

Милена Узунова
редактор

Съдържание

Студентски живот

Korea University

4

Средно образование

Матурите след 12-и клас

8

Обучение в България

Интервю с доц. д-р Ана Хубанова

10

Обучение в България

Интервю с Христиан Даскалов

12

Образованието в цифри

Класация на немските университети

14

Специалност на фокус

Човешки ресурси

16

Специалност на фокус

Физика

22

Специалност на бъдещето

3D Принтиране

28

Обучение в Дания

Магистърски програми

34

Обучение във Франция

Инженерни науки

38

Обучение в Нидерландия

В страната на доброто образование

42

Обучение във Великобритания

Право

46

Обучение в Румъния

Близко до родината

48

Полезни съвети

Какво да знаем за специалност Реклама

52

Звезден час

Дара Екимова

54

Професия

Биляна Славейкова - инфлуенсър

56

Култура

София Филм Фест Лято 2020

58

Стипендии

60

Успелите Българи

Атанас Майсторов - Hakama

62

Къде да ни намерите:

Бензиностанции: ■ Shell ■ Petrol; **Книжарници:** ■ Хеликон ■ Bookpoint ■ Orange center ■ Greenwhich
Вериги за хранителни стоки: ■ Фантасмуко ■ **Онлайн магазини:** ■ Ozone.bg ■ Store.bg
■ Bookpoint.bg ■ biblio.bg ■ globulbooks.com **Дистрибутори:** ■ Български пощи
■ Доби прес ■ **НАР Друзи:** ■ Павлиони Lafka ■ Търговска мрежа

Екип:

издател:

Десислава Пенчева
d.pencheva@studyabroad.bg

автори:

Десислава Пенчева
Милена Узунова
Кристина Пенчева
Юлия Кошаревска
Ива Йохан Ганчева
Лобина Панайотова
Борислав Борисов
editorial@studyabroad.bg

коректор:

Ива Йохан Ганчева

производствен директор:

Виргиния Димитрова

реклама:

Лобина Панайотова
l.panayotova@studyabroad.bg

разпространение:

Виргиния Димитрова

абонаменти:

Даниела Стоянова
abonament@studyabroad.bg

гизайн:

Иво Грозев
Ивелина Ямалиева
design@studyabroad.bg

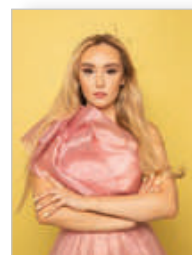
фотограф:

Костагин Кръстев - Кoko

За контакт:

02/ 961 62 63, 02/ 961 63 63
office@studyabroad.bg

www.StudyAbroad.bg

корица

юли / август 2020 г.:

фотограф:
Костагин Кръстев - Кoko
гизайн: Иво Грозев
модел: Дара Екимова

.....
сп. Образование и специализация в чужбина е запазена марка на Маркет Тренд ЕООД.
Никаква част от това издание не може да бъде копирана изцяло или в частичност без изричното писмено разрешение на издателя. Всички права запазени. Издателят не носи отговорност за достоверността на информацията, подадена в рекламните и платените публикации. Снимките използвани в този брой са от личен архив и от www.freepik.com.

Животът в чужбина ми помогна да погледна на света по един нов начин

интервю на Любина Панайотова

4

СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ

Особено в Korea University се набляга повече на теорията отколкото на практиката

Йордана Стоянова

е на 25 години от град Баня. Завършила е Първа частна английска гимназия „Уилям Шекспир“, след което заминава да учи Кореистика във Виена, Австрия. В момента следва магистър Международни отношения в Korea University, който е един от най-престижните университети в Южна Корея.

Защо се спряхте на Южна Корея като образователна дестинация? Как протече кандидатстването и как избрахте университета, в който учите?

Тъй като завърших специалност Кореистика във Виена и бях посещавала Азия няколко пъти, реших, че най-разумното решение ще бъде да продължа образованието си в Южна Корея. Интересът ми към Азия започна, когато бях на 15 години и записах курс по китайски език. Тогава осъзнах, че искам да се развивам в насока, която ще ми позволи да опозная Далечния Изток още по-добре! Спрях се точно на Кореистика по абсолютна случайност, но нито един път не съм съжалявала за решението си. Кандидатстването в университета беше трудно, но не и невъзможно. Тъй като е извън Европа отнема

повече време и усилия и се изисква подробно проучване на точните изисквания за прием, както и за получаване на виза. Бях приета в четирите най-добри университета в Корея, но избрах Korea University, защото най-добре отговаряше на изискванията ми за специалност.

Споделете ни повече за своята бакалавърска степен и обучението във Виена. Разкажете ни и за Вашата специализация в Южна Корея.

Бакалавърът във Виена мина много гладко. Виенският университет е всепризнат – и то с причина. Хубавото е, че студентският живот там не беше изпълнен с много стрес, студентите имат свобода да избират кои предмети да взимат, и защото образованието е почти безплатно, много студенти учат 4–5–6 години. Аз успях да завърша за 3, след което

Какви са възможностите за стаж в рамките на следването? Разкажете ни повече за стажа, който посещавате в момента? Какви са вашите впечатления за прилагането на знанията от университета на практика?

Възможности за стаж има, но всеки студент трябва да търси и намери стаж или работа сам. От университета се предлагат възможности, но не са много и повечето са само за корейци. За чужденци възможностите са ограничени, но не е невъзможно. Тук е много важно студентите да бъдат близки с професорите си, защото те често помагат на студентите, от които са най-доволни и в които видят бъдещ потенциал. Аз намерих моя стаж чрез приятели и препоръки. Работя в немска политическа организация, която се занимава с подкрепата на добрите дипломатически отношения между Северна и Южна Корея, както и с опазване на околната среда в Северна Корея.

Бих казала, че стажът отговаря много добре на изискванията ми. От мен е нужно да бъде информирана за настоя-

6

СТУДЕНТСКИ ЖИВОТ

щите световни събития както и отношенията между определени сържави. Имам и задачата да качвам статии в официалния уебсайт на организацията и знанията, които придобих за писане на есета, са ми от голяма помощ. Работата ми е свързана и с правене на академични проучвания, свързани със Северна Корея, което е като едно продължение на образованието ми.

В своя влог канал споделяте полезна и интересна информация за живота в Южна Корея. Бихте ли дали малко практични съвети и за нашите читатели?

Животът в Корея е много различен от този в Европа и ако човек идва да живее тук трябва да бъде добре подготвен. Не само образованието, но и самият начин на живот, приятелствата, връзките... всичко е различно. Особено в метрополитен град като Сеул, хората са забързани и работят изключително много. Но за сметка на това повечето корейци са много приятелски настроени към чужденци и са готови да помогнат в

● ● ●

Сигурна съм, че тези, които веднъж дойдат тук, няма да искат да си тръгнат, защото Азия омагьосва

МАТУРИТЕ СЛЕД 12-И КЛАС

Все повече отличници. Резултатите се подобряват!

8

средно образование

Въпреки специфичната обстановка, матурите след 12-и клас тази година преминаха изключително спокойно и бихме казали успешно.

На 1-ви юни се състоя първият задължителен държавен зрелостен изпит по български език и литература. На него се явиха над 45 000 зрелостници. Завършващите трябваше да решават тест от 40 въпроса с отворени и затворени въпроси. Тази година 41-вият въпрос-задача беше интерпретативно съчинение или есе в обем до 4 страници. Падна се творбата на Елин Пелин „Чорба от греховете на отец Никодим“, а темата беше „Човекът и неговите съмнения“.

От МОН отбелязаха, че повече ученици са се справили с 41 задача, която изисква създаване на аргументативен текст, но в същото време малко над 70% реално са писали по нея. Останалите са предали празен лист, преписали са основния текст или просто са писали нещо без връзка с темата. Учениците продължават да имат трудности с извличането на информация от текст и неговото разбиране.

На 3-ти юни се състоя и вторият задължителен държавен зрелостен изпит по 13 предмета по избор на зрелостниците. Там се явиха 35 164 души.

Както се предполагаше, най-много желаещи имаше за английски език – общо 11 711 ученици. След него се нарежда биология и здравно образование с 8926 ученици. На трето място изборът е география и икономика с 4431 ученици, а философия остана на четвърто място с 4326 зрелостници. На математиката тази година се полага петото място с 2496 ученици, а история и цивилизация остава на шесто място с 911. Оказва се, че физика и астрономия и химия и опазване на околната среда са предметите, които най-малко бяха избирани от завършващите – респективно от 194 и 184 човека.

Място	Най-желан избираем предмет	Брой ученици
1.	Английски език	11 711
2.	Биология и здравно образование	8926
3.	География и икономика	4431
4.	Философия	4326
5.	Математика	2496
6.	История и цивилизация	911
7.	Физика и астрономия	194
8.	Химия и опазване на околната среда	184

Източник: МОН

Създаването на едно висше училище е дълъг процес

интервю на Десислава Пенчева

Доц. д-р Ана Хубанова

е завършила висшето си образование в Минногеоложкия университет в София и след няколко годишна работа в минната промишленост става член на експертния екип на дългогодишен проект "Усъвършенстване на ръководни кадри" финансиран от ООН. Специализира маркетинг и мениджмънт в няколко страни – Швеция, Дания, Норвегия, Германия, Швейцария и Нидерландия. От 1991 год. създава екип, който учредява едно от първите частни висши училища в страната – Колеж по мениджмънт, търговия и маркетинг. Има публикации по маркетинг и функционалностен анализ.

Г-жо Хубанова, създадохте Датския колеж преди 27 години. Разкажете какво е да се занимаваш с мисията образование толкова дълго време?

Преди години прочетох някъде, че „смелостта е липса на въображение“ и сега, като се връщам към началните години – някъде 1991–1993, виждам само ентузиазъм и никакъв опит да си представим какви трудности ни очакват. Създаваха се първите частни училища в страната. Имаше много съпротива, много битки, но и много умни и разбиращи специалисти, които помагаша, а и щастливи моменти, които не позволиха никому да се откаже. Създаването на едно висше училище е дълъг процес. При нас имаше щастливо обстоятелство, че Кралство Дания подаде ръка. В онези първи години западните страни, представени от посланиците си и техните сътрудници бяха особено дружелюбни. Тогавашният посланик на Дания създаде условия да бъде подписано междуправителствено споразумение и в частта за култура бе включено съгласие за създаване на висши училища – колежи, специално в об-

ластта на търговията и маркетинга, където датчаните традиционно са много силни. Датското правителство финансира проект, който успешно изпълнихме, и така година след година пораснахме.

Датският колеж акцентира върху мениджмънта, търговията, предприемачеството и маркетинга, как решихте това да е фокусът на специалността и претърпя ли обучението промени през годините?

Решението кои програми да развием беше много лесно. Даже не е решение, а начална цел. Първият и най-важен фактор беше потребността – страната тръгна по нов път – пазарна икономика, а нито едно висше училище нямаше програми по маркетинг или предприемачество. Маркетингът, като концепция или наука, беше познат на малцина. Вярно е, че първите курсове по маркетинг у нас бяха още през 1976 г., но за ограничен кръг. Новите току-що създаващи се фирми се нуждаеха от кадри с нови знания и умения в търговията и маркетинга и, както един колега казва, „на тази маркетингова планета нас ни нямаше“. Учебниците

Новите студенти са повече индивидуалисти. С първите имахме много еднакви предпочитания, например музиката

Матурата като вход за университет е измислен проблем

интервю на Борислав Борисов

12

обучение в България

Проблемът за тях е при реализацията им след това, тъй като пазарът у нас е малък, а държавата не прави достатъчно, за да подкрепи тези професионалисти от креативните индустрии

Христиан Даскалов е назначен за директор на Националния студентски дом със заповед на Министъра на образованието и науката през м. август 2018 г. Отличен е с националната награда „Докторант на годината“ за 2017 г. Научните му интереси са в сферата на организацията и управлението на отворени технологични проекти. Завършил е успешно инкубатора за образователни технологии „Educate London“ към University College London с авторския R&D проект „Университет с отворен код“, получил през 2018 г. президентска награда – сертификат „Джон Атанасов“ за инициатива с висока социална значимост. Със специализации в Техническите университети на Рига, Латвия и Бърно, Чехия.

Г-н Даскалов, работите изключително активно по темата с българското образование. Ако трябва да обобщим – в какво състояние е висшето ни образование?

Не бива да обобщаваме, защото това сваля нивото на разговора за специфичните предизвикателства пред всеки един университет и пред всяко едно професионално направление. Ето, за пример, в сферата на изкуствата, аз съм изключително впечатлен от подготовката на студентите по „Кино и телевизия“. Като директор на Национален студентски дом съм работил с екипи от второкурсници, които са снимали при нас музикални видео клипове на световно ниво за утвърдени артисти като дует „Авеню“ и много други. Проблемът за тях е при реализацията им след това, тъй като пазарът у нас е малък, а държавата не прави достатъчно, за да подкрепи тези професионалисти от креативните индустрии. Преди дни в Парламента беше отхвърлено предложението да се въведат квоти за българска музика в радио и телевизионния ефир, което щеше да подпомогне творческата индустрия – повече място за българска музика води до повече родна продукция. Както виждате, контекстът тук е напълно различен от предизвикателствата пред преподаването в сферата на компютърните технологии например. Не бива да размиваме разговора, като говорим „по принцип“ – правило, което никога у нас не спазва.

Много се изговори дали трябва с матурите да се влиза в университет. Вашето мнение?

Матурата като вход за университет е измислен проблем. Вишази предизвикателството е било свързано със затягането на контрола по време на обучението. Текущият контрол е разхла-

КЛАСАЦИЯТА

за немските университети

Класациите за международно образование са особено влиятелни през последните няколко години, както на национално, така и на международно ниво. Те се използват от кандидат-студентите, студентите и техните родители за избор на правилен университет и програма. Компаниите също се обръщат към класациите, за да бъдат информирани и да подбират по-добре своите съжители според това кой университет са завършили. Много от известните класации обаче съдържат определени ограничения в методологията и извличането на данни. Тук идва класацията на СНЕ в Германия, която претендира да е изключение заради начина, по който данните в нея са подбрани, а именно чрез държавни и неправителствени организации, а не частни компании.

14

образование в цифри

СНЕ не подрежда университетите по позиции, а ги разграничава в три групи – висока, средна и ниска

Класацията е на Центъра за развитие на висшето образование СНЕ (Centrum für Hochschulentwicklung - СНЕ) и е специфично насочена към немските и австрийските висши училища. Тя изследва над 300 университета в 40 учебни направления и се публикува веднъж на 3 години. Изданието ѝ за 2020 година включва предметите Бизнес администрация, Икономика, Бизнес науки, Информационни технологии, Индустриално инженерство и мениджмънт, Право, Бизнес право, Социални дейности. За разлика от други класации, СНЕ не подрежда университетите по позиции, а ги разграничава в три групи – висока, средна и ниска. Резултатите в подреждането са базирани на факти и оценки от 120 000 студенти и 3 000 професори.

Основните критерии, по които се оценяват университетите, са 5: брой студенти, предлагани дисциплини, подкрепа от преподаватели, подкрепа при кандидатстване и мнение на студентите. Ще разгледаме първенците сред някои от най-популярните образователни сфери. Източник на всички данни е изданието ZEIT, което публикува класацията през 2020 година.

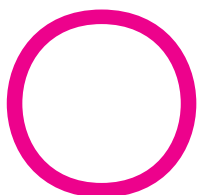
ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

СПЕЦИАЛНОСТ В ПОМОЩ НА ХОРАТА

материал на Борислав Борисов

16

специалност на фокус

Обичате ли да комуникирате? Обичате ли успеха? Обичате ли да помагате на хората да преследват целите си? Ако отговорите са „да“, то Човешки ресурси е идеалната специалност за вас, а впоследствие и перфектната работа.

Управлението на човешки ресурси или HR (Human Resource от английски) е сложна и отговорна задача. Тя е свързана с работа най-често в големи компании. Благодарение на специалността ще се превърнете в професионалист в области, които ще подпомагат и развиват служителите.

И за да е напълно ясна темата, първо нека да обясним директно част от задачите на един HR мениджър:

- Търси, подбира и наема служители
- Работи с компенсации и обезщетения
- Търси най-добрите решения за развитие и образование на служителите
- Занимава се с организационното управление

Както знаем, хората в една фирма са най-ценният актив. Затова често чуваме термина „човешки капитал“. Много от аспектите на кариерата на HR-ите са свързани с грижата и подпомагането на служителите.

Работата, ако изберете да се занимавате с професията на специалист по човешки ресурси, е подходяща за хора, които искат всеки ден да научат нещо ново и обожават комуникацията с хора.

Предметите са истинско предизвикателство. Те включват много широк спектър, което ще направи общата ви култура доста широка

Нов български университет: Университетът предлага магистърска програма Управление и развитие на човешките ресурси (на български или английски език). Обучението е две години с теоретична подготовка и практикум.

Югозападен университет „Неофит Рилски“: Предлага се единствено магистърска програма Управление на човешките ресурси в публичната сфера, като продължаващо обучение. Продължителност от три или четири семестъра в зависимост от бакалавърската степен на кандидатите и е в редовна и задочна форма.

Великотърновски университет: „Св. св. Кирил и Методий“: Отново се предлага само магистърска програма Управление на човешките ресурси. Обучението продължава 2 семестъра, за които трябва да съберете 60 кредита. Изискването е да сте завършили Администрация и управление или Икономика.

Важно е да се каже, че Рейтинговата система на МОН не предлага класация за Човешки ресурси и не можем да сравним образованието в учебните заведения. Така че когато избирате университет в България, проучете какви предмети се изучават, какви са възможностите за стаж и дали това е вашето място.

Образование в чужбина

Трудно можем да намерим класация на най-добрите университети по Човешки ресурси, защото госта често студентите изучават микс от специалности с допълнителни курсове по човешки ресурси. Понякога някои изучават Психология, друг път – Бизнес администрация.

В чужбина най-често HR-а е допълнение към основната бакалавърска степен. И все пак, благодарение на сайт като Best Value Schools успяваме да проследим специализираните учебни заведения само по Човешки ресурси. Властелин, както в госта класации, е САЩ, като Швейцария и Великобритания също са срещани. Хубавото на класацията е, че освен таксите, можем да проследим и процентно колко студента от започналите успяват да завършат бакалавър. Изводът е, че бройката е около 60%, като останалите просто явно не успяват да преминават през тежкото образование.

В класацията виждаме, че в ТОП 5 само един европейски университет намира място, а именно Geneva College. Останалите университети са от САЩ.

Място	Университет	Годишна такса	Завършващи
1.	Oklahoma State University	\$8 736	60.3%
2.	Geneva College	\$26 730	65.8%
3.	Rasmussen College Online	\$29 235	95%
4.	Amberton University	\$9 540	Няма данни
5.	Webster University	\$26 900	61.3%

Източник: Best Value Schools

**Кариерата на
специалиста по
управление на
човешки ресурси е
цветна и има редица
възможности за
реализация**

Във висшето образование крайният резултат зависи от усилията на човека

интервю на Борислав Борисов

20

специалност на фокус

Светлозар Петров

е управител на компанията за комплексни HR услуги JobTiger и един от създателите на www.jobtiger.bg – първият професионален и напълно интегриран сайт за търсене и предлагане на работа в България. Той е член на настоятелството на Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, член на настоятелството на Фондация на бизнеса за образованието, един от създателите на Клуба на корпоративния дарител и член на УС на БДФ. Член е на настоятелството на сдружение „Образование България 2030“. Председател е на почетния съвет на Международната награда на херцога на Единбург за България.

Г-н Петров, дълги години се занимавате с управлението на човешки ресурси. Ако трябва сега да избирате, бихте ли поели отново по този път?

За мен това беше съзнателна промяна в кариерата, ход, за който не съжалявам. Работата в JobTiger ми даде много и ме научи на много. Имам късмет да работя и с невероятни хора.

Какви са основните качества, които трябва да притежава човек, който иска да се занимава с управление на човешки ресурси?

Преди всичко човечност и емпатия. Търпение и гъвкавост също. Османалото си е като при всяко друго занятие.

Нуждите от квалифицирани кадри за различните индустрии е динамична величина, как тя се промени напоследък, особено в новата реалност на световна пандемия?

Голямата промяна още не е настъпила. Тепърва очакваме да станат видими резултатите от икономическата криза, която следва медицин-

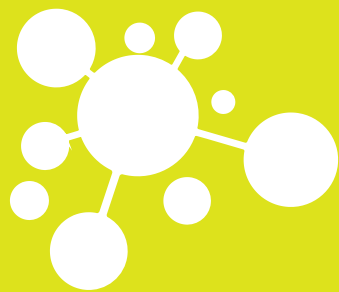
ската. В първите месеци имахме замразяване на подбор на нови кандидати в повечето компании. В последствие, когато обстановката започна да се изяснява, някои от тях подновиха наемането. Но все още смятам, че не сме видели ефекта от кризата и на пазара няма съществена промяна.

А какъв се очаква да бъде ефектът от кризата? Как точно ще се промени пазарът?

Твърде рано и госта трудно е да се прогнозира пазара на труда след кризата. В момента все още не сме преодолели медицинската криза, а в икономическата едва навлизаме. Сигурно е, че госта компании ще имат трудности, някои ще намалят дейността и персонала си, други ще затворят, а трети пък ще се развият и разраснат. Ще се увеличи и безработицата. В такава ситуация хората трябва да са по-внимателни и да вземат карьерни решения на базата на максимум информация. Високо ценени ще бъдат сигурността на работното място и редовността на изплащане на заплатите.

Ограничаването на личните контакти доста променя играта. Това е новата нормалност, с която трябва да свикнем

ФИЗИКА

ОБЪЯСНЕНИЕ НА ВСИЧКО, КОЕТО НИ ЗАОБИКАЛЯ

материал на Милена Узунова

22

Защо да уча физика?

- **Физиката е интересна.**

Тя ни дава възможност да разберем как функционира светът около нас, от отваращата за бира, електрическите крушки и смартфоните, до човешките мускули и мозък, земетресенията, ДНК-то и черните дупки... Всичко видимо и невидимо се управлява от законите на физиката. Тя ни помага да подредим Вселената и да видим връзките, които съществуват.

- **Физиката е полезна.**

Тя предлага похвати за анализиране на данни и решаване на проблеми в науките, инженерството и медицината, както и в икономиката, финансите и правото. Тя е основата за повечето модерни технологии и инструменти, които се използват в научния напредък, инженерни и медицински иновации. Съвременното производство е базирано изцяло на физични технологии.

Диплома по специалност Физика отваря врати за всякакви специализации в сферата на инженерството, информационните технологии и компютърните науки, молекулярна биология, генетика и дори финанси и икономика.

- **В тази връзка, специалност Физика отваря врати към редица карьерни възможности.**

Всъщност, повече възможности от почти всяко друго поле за обучение. Физиката е внедрена в десетки програми, като например в медицината, а на дипломите по физика се гледа с уважение от компаниите и университетите по света.

Макар обявите за работа конкретно за специалисти по физика да са по-малко от тези за инженери например, пазарът за про-

фесионалисти в сферата на физиката е много разнообразен и винаги ще бъде силен.

Тъй като физиката насърчава количествения анализ, аналитичното мислене и виждането на „голямата картина“, физиците по образование е много по-вероятно да попаднат във високи управленски позиции от завършилите друга техническа специалности. Любопитен факт е, че от трите водещи позиции в американското правителство, свързани с науки, две са понастоящем заети именно от физици.

- **Физиката е предизвикателна.**

Това е аспект, който плаши много студенти. Но това е и една от най-важните причини да следвате физика! Предметите, които се изучават, не са никак лесни, но и това е основно предимство на завършилите специалността, които са високо оценени в последствие. Всъщност, да практикуваш физика след университета никак не е по-лесно, даже напротив.

Обучение по Физика в България

Физика е една от специалностите в родната страна, която може да намерите в почти всички университети, особено по-старите и традиционни такива. Ето и подреждането според последната класация на МОН в направление Физически науки:

Университет	Град
1. Софийски университет	София
2. Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“	Пловдив, Смолян, Кърджали
3. Шуменски университет	Шумен, Варна, Добрич
4. Югозападен университет „Неофит Рилски“	Благоевград
5. Нов български университет	София

Източник: МОН 2019

24

специалност на фокус

Софийският университет е институцията, която предлага най-голямо разнообразие от бакалавърски и магистърски програми в сферата. Освен традиционната 4-годишна програма по Физика, може да изберете между по-специализирани дисциплини като Инженерна физика, Астрофизика, Фотоника и лазерна физика и дори бакалавърската програма на английски език Nuclear and Particle Physics.

Кандидатстването в СУ във физическите специалности не е никак лесно и изисква задълбочена подготовка. Единият вариант за прием е чрез оценка от матурата по физика и астрономия, а другият е от комбинация от изпит по химия, по математика, оценка от матура по математика или по химия и опазване на околната среда. Във всички случаи се взема и оценката от диплома за средно образование по физика и математика. За магистърските програми е необходимо да сте завършили бакалавърска степен по физика или друга близка специалност, а за програмите на английски език трябва да предоставите и сертификата за него.

Обучение по Физика в чужбина

Класациите за международно образование са еднородни за подреждането на водещите университети в света по физика, които се намират предимно в САЩ и Великобритания:

Университет	Държава
1. Massachusetts Institute of Technology	САЩ
2. Stanford University	САЩ
3. Harvard University	САЩ
4. University of Cambridge	Великобритания
5. University of Oxford	Великобритания
6. University of California, Berkeley	САЩ
7. California Institute of Technology	САЩ
8. Princeton University	САЩ
9. ETH Zurich	Швейцария
10. The University of Tokyo	Япония

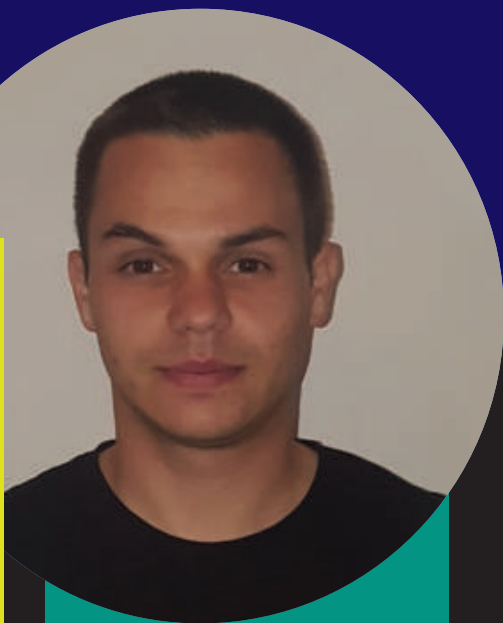
Източник: QS By Subject 2020

Друга известна класация, която подрежда университетите в света по различни специалности, сред които и Физика, е Times Higher Education. И при нея се наблюдава подобна тенденция – само 3 институции от топ 10 не са в САЩ: University of Oxford, University of Cambridge и ETH Zurich.

Швейцария, дом на Европейската организация за ядрени изследвания, е добре представена в класацията с общо 9 университета. Други държави, които изпъкват с обучението си по Физика, са Китай, Япония, Великобритания и Германия.

Имах доста добра интуиция за физиката

26

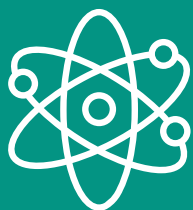

интервю на Любина Панайотова

Мартин Йорданов

е на 28 години и обича да се представя като родопско чачо, тъй като е живял на различни места в региона в ранните си години. За свой дом обаче посочва Лъки – малко градче, сгушено на 33 км от Асеновград и 51 км от Смолян. В момента работи като старши инженер в отдел „Дизайн за производимост“ в Globalfoundries – международна компания, занимаваща се с производство на чипове. Завършил е бакалавърска степен по Инженерна физика от СУ „Св. Климент Охридски“. Следва и магистърска степен по Приложна и инженерна физика в Техническия университет в Мюнхен, но се прибира в България преди да се дипломира.

специалност на фокус

Любопитството ми ме е водило винаги към науката и по-конкретно експерименталната физика

Как избрахте физиката за свое призвание и професия?

Твърде силно е да заявя, че съм направил избор. Аз просто следвах посоката на най-ниско съпротивление. В гимназията имах доста добра интуиция за всички неща, свързани с физиката. Любопитството ми ме е водило винаги към науката и по-конкретно експерименталната физика. Като цяло физиката и математиката бяха единствените предмети, по които успехът ми беше системно по-висок. В 12-и клас се явих на олимпиада по физика и с класиране на националния кръг бях приет без конкурсен изпит в университета.

Имали сте възможността да следвате бакалавър в България и магистър в Германия. Можете ли да ни разкажете за предимствата и различията в двете системи?

Разликата е изненадващо малка. Главно се забелязва в материалната база. Качеството на обучението е същото. Човек трябва да бъде самостоятелен и да може да учи сам. И в чужбина рядко се срещат преподаватели, които могат да свършат тази работа вместо теб. Уредите, които ми се струваха като праисторическа технология, в ретроспекция оценявам много високо. Все пак имах възможността да се науча

3D ПРИНТИРАНЕ

28

материал на Милена Узунова

специалност на бъдещето

Какво е 3D принтиране?

Макар да звучи като дейност, свързана с фотографията, 3D принтирането всъщност е сложна технология, която изисква задълбочени познания по инженерни науки, производствени процеси и високи технологии. 3D принтирането или адитивното производство (на английски 3D printing or additive manufacturing) е процес, при който от дигитален файл се създават триизмерни физически обекти. Благодарение на 3D принтерите е възможно да се възпроизведат най-разнообразни предмети като играчки, аксесоари, маратонки, коли и дори човешки органи. Колкото и невероятно да звучи, на практика е напълно възможно. 3D принтирането позволява да се произведат сложни форми, използвайки по-малко материали от традиционните производствени методи. Сравнително нова, тази технология е бъдещето на редица индустрии и на човечеството като цяло.

Процесът накратко

Процесът по 3D принтиране се извършва с помощта на 3D принтери – ново поколение машини, в чиято технология стои методът на наслявяване с цел създаване на солиден триизмерен модел. Първата стъпка в процеса е подготовката и проектирането на 3D файл на обекта чрез специален софтуер. Втората стъпка е самият процес на принтиране. Важно е да се избере подходящият материал, за да се възпроизведат специфичните свойства на обекта. Разнообразието от материали при 3D технологиите е изключително широко. То включва пластмасата, керамика, смоли, метали, пясък, текстил, биоматериали, стъкло и дори лунен прах!

Последната и финална стъпка включва завършителния процес. Тази стъпка обаче изисква специфични умения и материали. Защото когато обектът е отпечатан за първи път, често той не може да бъде използван директно или изобщо доставен, докато не бъде шлифован, лакиран или боядисан, за да може да се завърши по предназначение.

Индустрии

3D принтирането обхваща широка гама от форми и технологии и може да намери приложения в редица индустрии като:

- Консуматорски продукти (очила, обувки, мебели)
- Индустриални продукти (прототипи, функционални части)
- Продукти за денталната медицина
 - Протези
 - Архитектурни макети
 - Възпроизводство на старинни артефакти
 - Реквизити за филми
 - Възпроизводство на доказателства в съдебни разследвания.

3D принтирането обхваща широка гама от форми и технологии

Специализирано образование по 3D принтиране може да намерите основно в чужбина, във водещите технологични и инженерни институти

тях е адитивно производство и обхваща предмети като моделиране, адитивно производство за медицински изделия и други.

5 Purdue University, САЩ.

Този гържавен университет от изследователски тип е основател на програмите за сертификация по адитивно производство и дава възможност на професионалисти и студенти в сферата на инженерството да развият уменията си за пазара на 3D принтирането. Тук се предлагат 4 курса за сертификация: Additive Manufacturing Essentials, Additive Manufacturing Technology & Materials, Additive Manufacturing Design and Additive Manufacturing Business & Economics.

6 Nottingham University, Великобритания.

В Европа британският университет Нотингам предлага едногодишна магистърска програма по адитивно производство и 3D принтиране (MSc in Additive Manufacturing and 3D printing). Основно изискване за прием в нея е бакалавърска степен по инженерни науки.

7 Sheffield University, Великобритания.

Отново във Великобритания, Шефилдският университет предлага магистърска програма в областта – Masters in Additive Manufacturing and Advanced Manufacturing Technologies. Тя е част от факултета по механично инженерство и включва курсове както от 3D принтирането, така и напреднали форми на инженерството, така че да даде цялостна квалификация на завършилите.

8 Derby University, Великобритания.

Още един британски университет започна да предлага магистратура по 3D принтиране и по-конкретно – Masters (MSc) in Advanced Materials and Additive Manufacturing. Програмата обхваща модули по процеси, дизайн, материали, приложение и визуализиране на данни.

9 University of Central Lancashire, Великобритания.

Университет, който е по-малко известен, в сравнение с останалите алтернативи във Великобритания, но предлага магистърска програма по адитивно производство с продължителност 1 или 2 години. Тя е особено свързана с индустрията и набляга на практическата насоченост с проекти в реални компании, стажове, гост-лектори.

10 Cranfield University, Великобритания.

Магистърската програма на този университет е по-специализирана към адитивното производство на метали. Продължителността ѝ е една година редовно обучение или две години почасово. И тук има засилен фокус към практиката с индивидуални и групови проекти, съвместно с водещи компании в областта.

3DBGPrint – пионер в 3D технологиите в Югоизточна Европа

интервю на Борислав Борисов

32

специалност на фокус

Георги Толев

е един от основателите на 3DBGPRINT. Завършва висшето си образование в Технически университет София и има богат опит в областта на иновациите. Притежава множество сертификати в областта на 3D технологиите от водещите европейски производители на 3D принтери.

Г-н Толев, каква е история на 3DBGPRINT?

Създадохме 3DBGPRINT през 2013-та година с идеята българският пазар да научи за 3D технологиите, които вече се развиваха на европейските и световните пазари. По това време в България нямаше фирма, която да обучи пазара и бизнеса на 3D технологии. Затова създадохме 3DBGPRINT и стартирахме нашето приключение. Бяхме едни от пионерите!

Първата стъпка беше да се свържем с производители на 3D принтери, за да се договорим да предлагаме продуктите им в България. Успяхме в това начинание и дойде ред на втората стъпка – да създадем място, на което младите хора да се обучават, защото бизнесът имаше нужда от кадри. Направихме и академия в Стара Загора за обучение по 3D технологии. Към момента все повече университети знаят за тази технология и я интегрират в своите програми. Пазарът започна да се развива и се създават много фирми, които се занимават с 3D принтиране. Но ние бяхме от първите!

С какви принтери работите?

В последните 3 години създадохме голяма база с 3D принтери – 20 FDM принтера и 2 големи LCD принтера. Имаме и 2 3D принтера с polyjet технология. Всички те работят 24/7. Разполагаме с оператори и автоматизирана система за следене и пускане на принтерите с цел пълно натоварване и по-бърза изработка на функционални части, които да се издават към клиентите. Чисто технологично имаме най-много FDM принтери. С тази технология може да принтираме много големи части – 1x2 метра или 1x1.5 метра. Имаме специализирани индустриални FDM принтери, които могат да принтират с индустриални материали като PEEK, PEG и груги.

Какво е вашето основно предимство?

Основното ни предимство е, че работим бързо и с разнообразни материали и технологии, като разполагаме с висококвалифицирани професионалисти. Разполагаме с работни площи до 2 метра. Наши доставчици са KIMYA и Filamentum.

KIMYA са доказан френски производител на индустриални материали, които съдържат карбон и найлон. Ние сме техен ексклузивен партньор. Друго наше предимство е, че можем да гаем добра цена на услугата 3D принтиране.

● ● ●
Към момента все повече университети знаят за тази технология и я интегрират в своите програми

ДАНИЯ

Магистърски програми

34

обучение в Дания

Кралство Дания е малка северна държава, разположена в южните части на Скандинавия. Населението е малко под 6 милиона души и се

разпростира в един полуостров и повече от 400 малки острова. Но размерът няма никакво значение – вижте икономиката на Дания. Или пък колекцията им от Lego. Няма невъзможни неща за тях.

И когато говорим за неограничени възможности, Дания е една от най-разпознаваемите, когато говорим за образование. Тя винаги присъства в уважавани световни класации, а популярността сред студентите нараства с всяка изминала година. А какво я прави толкова привлекателна – нека разберем сега!

Образованието в Дания ви позволява да учите в международни популярни университети, да учите в безопасна среда, да усещате приветлива атмосфера и най-важното – да имате голям шанс за реализация, когато завършите университет. В Дания човек се чувства спокойно заради начина на живот. Страната винаги се стреми да акцентира върху екологията.

Както средата в Кралството, така и образованието си заслужава. То е фокусирано повече върху предоставяне на умения в реалния живот, които може да приложите в бъдещото ви работно място. Като цяло образователната система е изградена по разлиден модел спрямо редица европейски държави – да насърчава и поддържа творчеството и иновациите, и да ви подготвя директно за нужните на глобалния пазар на труда.

Поглеждайки малко статистиката, виждаме, че в един от последните доклади на OECD (Организация за икономическо сътрудничество и развитие) Дания е на второ място в света по обем на инвестиции в образованието и на първо в Скандинавия.

Дания се класира на второ място в световния доклад за щастие

Както виждаме от таблицата, висшето образование е напълно безплатно за всички студенти от Европейския съюз. Имайте предвид, че за студенти, които не са част от ЕС, таксите започват от 5000 евро и стигат до внушителните 20 000 евро. И все пак, дори и тези такси могат да бъдат избегнати, като много от международните студенти участват по програми за обмен с Еразъм или кандидатстват за стипендия на датското правителство (която е само за чуждестранни граждани).

Макар че образованието е безплатно, Дания гържи изключително много на високото ниво на преподаватели. Съществуват строги държавни разпоредби, които следят за качеството и разработването на учебните програми. Поради това част от магистърските програми получават международно признание.

Изисквания

Когато говорим за изисквания за вход в магистратура, всеки университет сам е отговорен за определянето им. И все пак има някои общи изисквания, които трябва да предвидите. Задължително е да имате бакалавърска степен. В повечето университети изискват и сертификата за владеене на език – IELTS, TOEFL или CAE. Същото важи и ако говорите датски език. Имайте предвид, че много от университетите предлагат в програмите си преподаване на датски, което ще ви бъде от полза. В повечето случаи курсовете продължават само през първата година.

За документите не се притеснявайте. По-голяма част от университетите предлагат изцяло онлайн базирана система, която ви спестява много време. В повечето случаи изпращате документите онлайн и изчаквате от университета да ви потърсят. Разбира се, има и телефони, на които може да позвъните, за да проверите до къде са стигнали с разглеждането на вашата кандидатура.

Срокове

За да кандидатствате в университет в Дания е нужно просто да отворите сайта на желания университет. Там има подробна информация за сроковете, които госта често се различават от другите институции, т.е. трябва да проверите какъв е срокът за всеки университет поотделно. И все пак ориентировъчните срокове са до 1-ви март всяка година. Тези гати са ако искате да стартирате магистратура от есенния семестър.

В Дания може да учите бакалавър, магистър и след това докторантура. Програмите на английски език са над 600

Студентски живот

Не можем да изпуснем и една от най-сладките теми – студентския живот. Ако трябва да върнем малко по-назад лентата, през 2017-а година Дания се класира на второ място в световния доклад за щастие! На първо място отново е скандинавска държава – Норвегия.

Но как е възможно страна с население под 6 милиона души да се класира на 2-ро място? Лесно! Годишният доклад се прави с помощта на проучвания, които търсят личното мнение на хората по отношение на икономика, свобода, продължителност на живота, социална подкрепа. И както се разбира – датското население е повече от доволно.

Тази информация е пряко свързана със студентския живот, защото той е част от културата на дадена страна. Атмосферата е спокойна и може да попаднете на микс от различни народности всекидневно. Хората се придвижват с колело почти навсякъде. Или с други гуми – това е рецептата за перфектната студентска среда, предлагаща спокойствие, културно разнообразие и евтин транспорт.

Има и един недостатък обаче на живота в Дания – високият стандарт. Както показахме в таблицата по-горе, грубо за един месец животът в Кралството ще ви струва около 1400 евро. И все пак може да спестите пари от някои неща.

Първо, важно е да се каже, че университетите не предлагат жилища в кампуса. Но може да намерите място в студентско общежитие или да наемете апартамент. Ако разделяте стая в студентско общежитие може да ви излезе и до 200 евро наема. Ако наемате частен апартамент или къща, то цените могат да достигнат и до 700 евро на месец.

Препоръката е да започнете да търсите място за живеене няколко месеца преди да заминете, за да бъдете спокойни, че ще намерите жилище на добра цена.

Когато говорим за бюджет за храна, бързата ни справка показва, че ще ви трябват около 200 евро на месец, ако пазарувате от супермаркети. Така ще може да спестите и пари, за да се насладите някоя вечер на традиционната датска кухня.

ФРАНЦИЯ

Инженерни науки

38

обучение във Франция

Френската образователна система често се възприема като сложна за разбиране и трудна за прием в университет за чужденците. Когато комбинираме това със специализираната сфера на техническите специалности и по-конкретно инженерните науки, нещата не изглеждат по-улеснени. Добрата новина е, че това е една от най-силните области във френското висше образование. Инженерните науки са звено, изпъкващо с отличие и престиж. Доказателство за това са 800 000 професионалисти във Франция, които се развиват в редица индустрии като инженери – електроника, транспорт, енергийни източници, здравеопазване. Възможностите за кариерно развитие не се изчерпват само във Франция, тъй като инженерните вузове там са често присъстващи в международните класации за образование и са добре разпознаваеми сред голяма част от водещите компании по цял свят.

École Polytechnique е водещата инженерна институция във Франция, която попада в топ 60 в света

Университети и специализации

Франция може да се похвали с няколко силни технически институции, които попадат в топ 100 на университетите по инженерни науки в света. Ето и какво показва последното издание на класацията QS Ranking By Subject 2020:

Място във Франция	Университет	Място в света
1.	Ecole Polytechnique	57
2.	Centrale Supélec	59
3.	Université PSL	65
4.	Sorbonne University	114
5.	Université Grenoble Alpes	240
6.	Institut polytechnique de Grenoble	265
7.	TELECOM Paris	270

Като студент в **Grenoble Institute of Technology** ще имате възможността да преминете през стаж в компании като **Schneider Electric, Renault, Bausch and Lomb**

40

Сред най-популярните специализации в областта на инженерните науки са електроинженерство, машинно инженерство, индустриално инженерство, химично инженерство, автомобилно инженерство.

Някои от най-престижните и предпочитани сред международните студенти университети по инженерни науки във Франция са:

1. ESIEE Paris

ESIEE Paris е член на организацията, представляваща всички инженерни училища във Франция. Там се преподават разнообразни инженерни специалности като електроника, безжични системи, електронни системи, информационни науки. Университетът може да се похвали и с три изследователски лаборатории в тези области, както и с много добри отношения с местни компании.

2. EPF Graduate School of Engineering

В EPF студентите се обучават в инженерни науки като част от бизнес контекст. Изучава се общо инженерство, както и специализирани курсове. Предлагат се специализации на английски език: гражданско инженерство, бизнес инженерство, логистика, информационни системи, енергийни системи. Студентите имат възможността да се включат в стажове в компании като Siemens, Voуudues Construction, Ausy. Интересна магистърска програма, която комбинира инженерни науки и бизнес, е Master of Science Innovation, Creation & Entrepreneurship.

3. Grenoble Institute of Technology

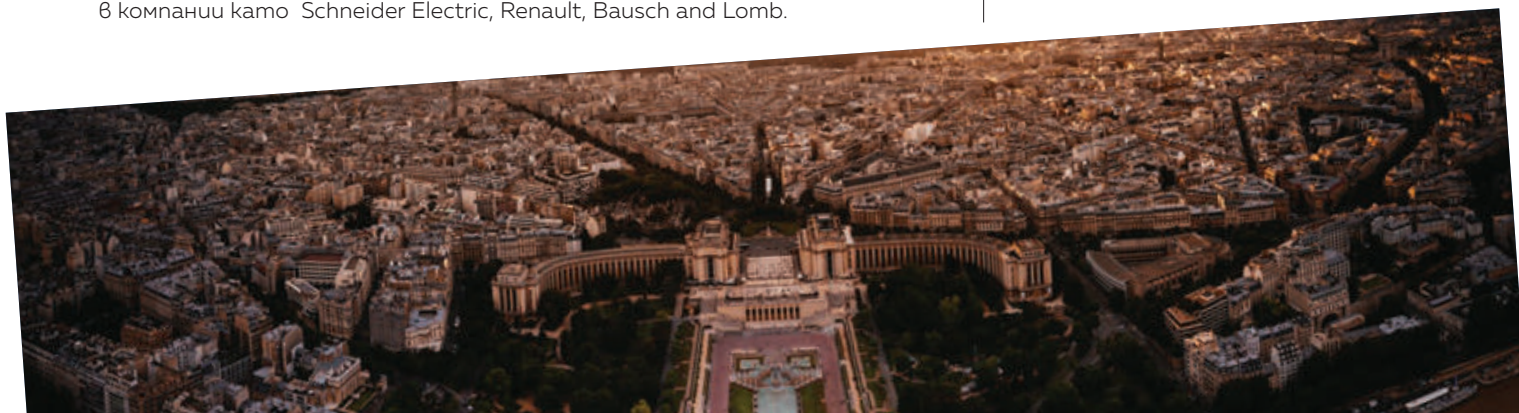
Институтът по технологии в Гренобъл е разделен на 6 различни инженерни училища, всяко с различен фокус: енергийни системи, водоснабдяване и околна среда, телекомуникации, индустриално инженерство, биоматериали, физика. Някои от програмите на английски език са Нанотехнологии и Индустриално инженерство. Като студент в Grenoble Institute of Technology ще имате възможността да преминете през стаж в компании като Schneider Electric, Renault, Bausch and Lomb.

4. École Polytechnique

École Polytechnique предлага редица инженерни специалности, включително и уникалната си политехническа програма с продължителност 4 години. Комбинираните бакалвърска и магистърска степен в едно, през първите три години се изучават основни инженерни принципи, а през последната година се специализира в механика, физика или електроинженерство. Други програми изцяло на английски език са следните магистърски:

- Energy Environment: Science Technology and Management (STEEM)
- Internet of Things: Innovation and Management program (IoT-IM)

École Polytechnique е водещата инженерна институция във Франция, която попада в топ 60 в света. Диплома от нея отваря врати за голяма част от международните компании в Европа и по света.

НИДЕРЛАНДИЯ

В страната на щастливите великани, велосипедите и доброто образование

42

обучение в Нидерландия

По много показатели Нидерландия е идеалното място за начало на международна кариера в почти всяка сфера на реализация. Местните смятат, че страната им винаги се е славила като център на търговията в световен мащаб и не са далече от истината. Освен усет за търговия обаче, те са и особено известни с това, че са ширококросроени и без предразсъдъци по отношение на различните, както и че са особено иновативни в областта на идеите. Всички тези неща, както и фактът, че сред студентите там има представители на над 160 различни държави, безспорно превръщат Нидерландия в привлекателно място за живеене и обучение. Доста неща сме писали за нейната образователна система и условията за прием в университет, затова в този материал ще се съсредоточим върху по-практична информация, свързана с ежедневието и цялостното усещане за живота там. Ще започнем с няколко факта за страната, които не са особено известни на повечето хора.

Три „най“ за нидерландците

Те са най-високите хора в света! Средно височината им е 184 см за мъжете и 170 см за жените. Няма еднородно мнение на какво се дължи това – на ДНК, на добрия начин на живот или на прекомерната консумация на мляко и млечни продукти. Последното може и да е вярно, защото ние българите също сме доста високи в класацията за височина – заемаме 24-то място в света със 178 см средно за мъжете и 165 за жените.

Те са най-добре говорещите английски като втори език в света за 2019 година! Всички деца учат английски в училище, а 87% от цялото население говорят езика свободно.

Техният национален химн е най-старият в света! Текстът и музиката датират чак от 16-и век.

Точността се цени високо в Нидерландия. Навреме означава навреме, не по-рано, не по-късно

Що се отнася до характера и светогледа на нидерландците, има много неща, които можем да споменем, и които, взети предвид, могат да помогнат на студентите и да направят трудния период на адаптация към новото място и начин на живот много по-лесен и безболезнен.

Щастливици

Като начало, нидерландците са едни от най-щастливите хора на света, заемащи пето място в световната класация за щастие (World Happiness Report). Това обаче не им пречи да обичат да се оплакват – така „разтоварват“ отрицателните емоции навън и не носят нищо от тях въкъщи. Това може би обяснява защо са толкова щастливи. За какво се оплакват, ще попитате. Като всички нормални хора – за времето, работата, политиката, футбола... Така или иначе, никой не очаква да му решите проблемите, оплакването просто е начин да се поддържа разговора.

Поздравяване

Когато срещнете някого за първи път, поздравете го с ръкостискане, здраво, но не много силно, и кратко. Към целувки може да минете чак след няколко срещи, когато вече може да се наречете „познати“, и то основно между жени, мъжете предпочитат да се ограничат до ръкостискане. Е, когато станете много, много добри приятели, тогава може да си позволите повече свобода – прегръцайте се и се целувайте на воля.

Болезнено директни

Тактичността не е отличителна черта на нидерландците. Толкова са директни, че чак груби на моменти, и чужденците може и да се обидят. Пример за това би бил: „Четох докладът ти, не струва“. Имат си и добро обяснение защо правят така – деликатността и любезността може да са доста подвеждащи и да доведат до объркване и неяснота. Каквито и да са им мотивите, подобна откровеност е шокираща, когато се сблъскаш с нея за първи път.

Точност

Точността се цени високо в Нидерландия. Навреме означава навреме, не по-рано, не по-късно. Ако закъснявате, трябва да се обадите и да имате добро извинение, иначе ще отнесете кривика.

Спонтанно гости

„Реших да мина да те видя“ не е фраза, на която ще се зарадват повечето местни. Очаква се да имате уговорка преди всяко домашно посещение, без значение колко кратко, маловажна или импулсивна е визитата ви. Дори и да минавате покрай дома на приятел, първо звъните или текствате, след това му се натрисате, и то при условие, че не е отклонил любезно вашата самопокана. Не се учудвайте и ако просто ви държат на вратата да си говорите без изобщо да ви поканят вътре. Но отново – това е само ако се появите без уговорка.

Крагам велосипеди?! В Нидерландия?!

Да, представете си. Често хората имат по две колела – едно износено за ежедневна употреба и едно по-солидно и скъпо за по-дълги преходи през почивните дни. Точно вторите са тези, които никой не иска да бъдат откраднати. Затова се случва катинарът, с който се заключва колелото, да е по-скъп от самото колело. Просто го имайте предвид, ако решите да се присъедините към клуба на велосипедистите.

И така, до тук представихме бело част от особеностите, с които биха се сблъскали студентите, а и не само, които ще прекарат няколко години от живота си учейки в Нидерландия. Нищо от гореизброеното не би трябвало да шокира. А каквото и да ви се стори странно, си заслужава да се предизвикате да приемете, защото предимствата, според мнението на студентите, си заслужават, а именно – богат избор на програми на английски език, високо качество на образование на достъпни цени, интерактивен и практичен подход в преподаването, откритост и приемане на чуждото и различното, световен лидер в областта на техническите специалности, достъпни квартири за студенти и студентски заеми.

**Свалете бесплатно от:
www.studyabroad.bg**

120

страници незаменима
информация за
кандидатстване в
университет

25

образователни
гестинации

18

специалности и
професионални
направления

6

езикови сертификата

СПРАВОЧНИК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ В УНИВЕРСИТЕТ 2020

издание на

 MARKET trend
Marketing Consulting Agency

Обучение по Право във ВЕЛИКОБРИТАНИЯ

Юридическата кариера е една от най-уважаваните във всички краища на света. Ако искате да станете успешни прависти, трябва да сте готови да се отдадете напълно на следването си.

Ако искате да се занимавате с право, Великобритания предлага изключително качествено обучение в областта. Първата крачка към успешна кариера в света на правото на Острова обикновено е бакалавърска програма по право, която ще ви даде основните знания и умения, които ще са ви необходими в бъдеще.

Освен знанията, необходими, за да станете правист, обучението по право във Великобритания ще ви даде и много умения, които биха ви помогнали да се развиете професионално и в много други сфери. Списъкът на тези умения е дълъг и включва както правене на проучвания, така и анализ, комуникативни умения, способността да взимате решения и много други.

46

обучение във Великобритания

Правната система във Великобритания

Великобритания няма „написана“ конституция, в смисъла, в който най-често разбираме думата – единен нормативен акт, който можеш да посочиш лесно. Вместо това, във Великобритания има много закони и прецеденти, които заедно образуват конституцията.

Именно Великобритания е родината на общото право – единна система от прецеденти, която се развива от съдиите чрез съдебните решения, които вземат. Една трета от света в момента използва правни системи, които се базират на британското общо право. В зависимост от курса, който изберете, вие ще изучавате британската правна система, както и спецификите на правото в Англия, Уелс, Шотландия или Северна Ирландия. Ще може и да специализирате и в области като семейно право или човешки права например.

РУМЪНИЯ

Обучение близо до родината

48

обучение в Румъния

Румъния е една госта привлекателна страна за българите откъм нейните исторически, природни и културни забележителности. Страната е

изключително известна с легендите за граф Дракула и множество туристи посещават предполагаемият му дом – замъкът Бран. Също така, съседката ни има не малко престижни университети, в които учат множество чуждестранни студенти на други езици освен румънския, като английски, френски или немски език. Често българи отиват в Румъния за една година само да учат езика, а след това съответно избраната от тях специалност.

В Румъния има 49 държавни и осем частни университета. Бакалавърските степени са с различна продължителност според изучаваните програми:

- три години за хуманитарни, социални и икономически науки, право, политически науки, изобразително изкуство и спорт.

- четири години за технологични науки, инженерство, селско и горско стопанство.

- шест години за обща медицина, стоматология, фармация, ветеринарна медицина и архитектура.

Магистърските програми продължават две години, а докторантските – три години.

ТОП университети в Румъния

Представяме ви най-добрите пет университета в Румъния според световните класации за 2020 година:

Място в Румъния 2020	Място в света 2020	Университет	Град
1	801 – 1000	Babeş-Bolyai University	Cluj-Napoca
2	801 – 1000	Bucharest University of Economic Studies	Bucharest
3	1001+	Alexandru Ioan Cuza University	Iaşi
4	1001+	University of Bucharest	Bucharest
5	1001+	Grigore T. Popa University of Medicine and Pharmacy	Iaşi

THE World University Rankings 2020

Таксите за обучение в Румъния могат да варират между 2000 и 5000 евро годишно

румънски език.

Ако искате да учите на английски език в Румъния, трябва да докажете владението си с официален изпит по английски език. Тестовете, които обикновено се представят от студентите, са:

- IELTS
- TOEFL
- C1 Advanced

Такси за обучение

Таксите за обучение в Румъния могат да варират между 2000 и 5000 евро годишно, но има много променливи, които могат да променят таксата, като например:

- Област на обучение
- Националност на международния студент
- Страна на произход на международния студент.

Например, медицината може да бъде между 6000 и 8000 евро на година, докато музиката и изкуствата могат да струват около 4000 евро на година; и такса за обучение по социални науки е около 2000 евро на година.

Всички тези цени важат за бакалавърска и магис-

търска степен, докато докторските степени по медицина са около 5000 евро на година, по социални науки са около 2200 евро на година, а по музика и изкуства - около 4100 евро на година.

Студентите, които се нуждаят от виза за обучение в Румъния, трябва да плащат таксата за обучение на една вноска, преди всяка година да подават заявление за виза. За студенти, които не се нуждаят от румънска студентска виза, таксите могат да се плащат на една, две или три вноски.

Разходи за живот

Понеже Румъния се намира в Източна Европа, разходите за живот и настаняване са по-евтини и достъпни за международни студенти. С бюджет между 300 и 500 евро на месец учащите могат да намерят страхотна стая, да живеят удобно, да участват в нощния живот на града, както и да си купят транспортна карта.

Тъй като сме наясно, че разходите за живот са важни за финансовото ви планиране, ние предоставяме списък на разходите, свързани с живота в Румъния:

Настаняване

- Споделен наем - от 80 евро до 150 евро на месец
- Частно жилище / наем - от 130 евро до 300 евро на месец
- В общежитията на кампуса - 60 евро до 85 евро на месец.

Други разходи за живот

- Храна - 100 евро до 300 евро на месец
- Поддръжка на автомобил - около 100 евро на месец
- Газ, електричество - 40 евро до 60 евро на месец
- Телефон и интернет - от 20 евро до 40 евро на месец
- Медицинска застраховка - от 12 евро на месец (частна или в CNAS - Националната здравноосигурителна компания, държавна собственост)
- Обществен транспорт - 10 до 30 евро на месец
- Национален транспорт - билет за влак или автобус за разстояние 300 км е около 15-20 евро
- Развлечения - 200 евро на месец.

Какво трябва да знаем, когато избираме специалност Реклама

материал на Юлия Кошаревска

Някога гледали ли сте реклами по телевизията или онлайн, чудейки се кой я е измислил и какъв е бил процесът на създаването ѝ? Ако сте креативни, умеете да пишете и се интересувате от медиите, вероятно кариера в областта на рекламата е точно за вас. Следването по специалността в университет в чужбина ще ви даде силно преимущество на трудовия пазар. Ако до преди няколко години, рекламирането се ограничаваше до традиционните медии като вестници, списания, телевизия и радио, днес голяма част от рекламите, които консумираме, са онлайн. Това значи, че има все повече работни места за специалисти по реклама и все повече възможности за иновации в сферата.

Какво ще уча, следвайки реклама?

Бакалавърските курсове по реклама обикновено използват елементи както от изкуствата, така и от науките. Те ви дават уникалната възможност да се докоснете до много различни учебни предмети – от дизайн и копирайтинг до психология и маркетинг. Предмети като психология на потребителя и стратегически анализ ще ви подготвят за кариера в рекламни агенции, медийни компании и връзки с обществеността.

Заедно с ученето на теория, времето, прекарано в университета, трябва да ви подготви и за практическата част на специалността. Затова се уверете, че курсът, който сте избрали, предлага и практически модули, по време на които ще бъдете оценявани чрез курсови работи по бизнес, поведение на клиентите, дизайн или фотография. Това ще ви позволи да развиете практически умения и да работите над портфолиото си, за да успеете да намерите по-лесно работа след завършване и да сте по-адаптивни, когато навлезете в работната среда.

Профилиране

Някои университети предлагат възможността да профилирате след началото на обучението си. Това значи, че ще може да изберете част от рекламния бизнес, която да изучавате по-задълбочено и да изградите необходимите умения. Специализацията може да бъде както творчески насочена – например копирайтинг или бранд, така и насочена към по-техническите части на рекламата – например работа с клиенти, връзки с обществеността или медия.

Маркетинг и реклама

Често бакалавърските курсове по реклама се предлагат в комбинация с маркетинг. Ако изберете подобен курс, ще получите по-обширни знания, които ще ви помогнат лесно да намерите работа и в други области, освен рекламата. Маркетинг, потребителски проучвания, социални медии и дигитален маркетинг са тясно свързани специалности, в които бихте могли да се реализирате благодарение на уменията, които ще придобиеете по време на следването си.

Дара Екимова: Бях готова да се откажа от музиката

интервю на Борислав Борисов

Дара Екимова вече е пълнолетна. Навърши 18 в едно безпрецедентно време, в което, едва отгърсили се от тоталната изолация, започнахме с плахи стъпки да се връщаме към нормалния начин на живот. COVID-19 отказа, обаче, да напусне ежедневието ни и това осуети плановете на талантилавта певица за шумен купон с приятели и близки.

Определено 2019-а бе годината на наследницата на Димитър Екимов-Дими, основател на рок-групата Сленг. Тоталният летен хит Sagarao покори всички радио и телевизионни класации, а началото на 2020-та ѝ донесе най-желаната за артистите награда – тази за дебют, връчена ѝ по време на престижната церемония по раздаването на 359 HIP HOP AWARDS. Месец по-късно тя изля гушата си в балада, посветена на баща ѝ. В „За теб“ тя задава въпроси и споделя емоции, които винаги е искала да отправя към трагично загиналия през 2008-ма година музикант.

Сега Дара Екимова отговаря на нашите въпроси за наследството и бъдещето, за трудностите и вярата, за порочите и мечтите.

Здравей, Дара! Наскоро навърши пълнолетие! Как се чувстваш? Усещаш ли го като нов период от живота ти?

Честно казано, нищо съществено не се е променило, освен това, че ще са ми позволени още някои неща,

В песента „За теб“ излях душата си

Пътуванията са като витамини – всеки град ти дава нещо различно

интервю на Борислав Борисов

56

професия

Биляна Славейкова

е български инфлуенсър, като може да я намерите под името Bibons. Живее между Лондон и София. Отскоро има и подкаст – Girls We Are. Поддържа и блог.

Разкажи ни първо малко за себе си.

Обичам да казвам – журналист по професия, инфлуенсър по случайност (сmee се). Голямото ми вълнение напоследък е, че стартирах подкаст – Girls We Are – може да го чуем в Spotify, Google Podcasts или Apple Podcasts.

В момента живееш между Лондон и София. Къде се чувстваш по-добре и пътуванията изморяват ли те?

Най-добре се чувствам, балансирайки двете. Имам един любим епизод на The Heart of It, подкаста на една канадка, Ести Лалонд, в който казва, че пътуванията, животът в различни градове, е като да вземаш витамини – всеки град ти дава нещо различно, от всяко място черпиш нова полза за светогледа си. Та, в този ред на мисли, София ми е мястото да съм спокойна, лежерна и вкъщи, а в Лондон средата ме бута да работя на максимум, дава ми енергия да си поставям и гоня винаги следваща цел. Уви, последните месеци ме поставят в ситуация, в която трябва да преосмисля този си начин на живот, който в момента не е оптимален за мен и не се очертава скоро отново да бъде, поне докато възможността ни да пътуваме лесно и свободно не се върне (ако въобще се върне в предишния си вид).

Инстаграмът от хоби се превърна и в професия. Теб какво те мотивира, за да полагаш всекидневни усилия в тази насока?

Същото, което ме мотивираше и през 2015 г. – на мен това ми харесва. Отделно, не третирам самия Instagram като професия, макар и той да е това, което към момента „издържа“ по-общото – създаването на съдържание. Тази нужда от „неща“ за четене, гледане, слушане я имаше преди Instagram и останалите социалки, и ще остане и след тях. И дори ме притеснява това, че социалните мрежи се зародиха като посредник, но в последните години ги третирам като крайна дестинация, което не е непременно добре. Затова и продължавам да поддържа блог и дори на този същия блог хоствам подкаста си, като оттам го правя достъпен за слушане през всички приложения. Това ми дава някакво усещане за не твърде крайна зависимост от платформи, над които нямам никакъв реален контрол.

София ми е мястото да съм спокойна, лежерна и вкъщи, а в Лондон средата ме бута да работя на максимум

София Филм Фест

лято 2020

58

материал на Кристина Пенчева

София Филм Фест е един от най-големите международни кинофестивали в света, който се провежда от 1997 година. 24-тото издание на фестивала трябваше да бъде открито през март месец, но беше възпрепятствано от епидемиологичната обстановка в цял свят. Въпреки това, артистите не спират да творят и събитието се проведе от 24-ти юни до 19-ти юли. Обстановката предполагаше иновативни решения и затова филми се предаваха чрез три различни платформи:

в софийски кинозалони, ако епидемичната обстановка в станата позволява провеждането на събитието. Основната цел на това разделение е, за да може по време на есенното събитие да присъстват гости, които не са могли да бъдат през лятното, да се състои пътуващото издание на фестивала в градовете Бургас, Пловдив и Варна, както и премиера на големите екрани на няколко български игрални и документални филми.

Една от почетните награди на Столична община, която беше връчена на откриването, е на Анри Кулев. Художникът е създавал стотици илюстрации, карикатури, комикси, анимационни книги, ескизи към работните книги на филмите си. Печелил е множество международни награди. Има озромен принос към обучението по анимационна режисура като създател на катедрата по анимация в Нов български университет през 1993. В чест на 70-годишният си юбилей той създава първата си книга, която представлява албум от еротични рисунки, а на фестивала беше премиерата на филма му „Имало една война“, който пресъздава Сръбско-българската война от 1885 година и в чиито главни роли са Луиза Григорова-Макариев и Севар Иванов.

1. Както много други сфери на дейност като образованието, бизнеса, така и културата премина на онлайн платформа. София Филм Фест използва международната платформа „Festival Score & Shift 72“, която служи и за представяне на други онлайн фестивални услуги в света. На платформата бяха качени около 80 филма, които бяха на разположение за около 3 седмици, но всеки един от тях има право на определен брой гледания, след което не е достъпен. Едно от най-големите предимства на СФФ Онлайн е, че по този начин хора от цялата страна имаха възможност да се насладят на множество филми.

2. Второто място за това да бъдете част от фестивала беше в Домът на киното, който беше единственият кинозалон с прожекции по време на София Филм Фест.

3. Последният вариант е локация на открито, които ще предават прожекции на български и международни филми. Откриването на фестивала ще се състои на Платформа АБ на НДК, а филми ще се представят и в платформата „Открита сцена“ в парка на Военната академия, както и в новата платформа Sofia Summer Fest за музея „Земята и хората“ до хотел Хилтън.

Важно е да се направи уточнение, че прожекциите на Домът на киното няма да се повтарят с тези в онлайн платформата или тези на открито няма да са същите като тези онлайн и в Дома на киното.

Тази година за първи път е планирано да има София Филм Фест Лято и Есен, на които да бъдат представени различни филми. Есенният фест би трябвало да се състои в края на септември до средата на октомври

СТИПЕНДИИ ЗА БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ В КИТАЙ

Краен срок:

постоянно

Размер на стипендията:

пълни и частични стипендии

Описание:

Стипендиите на провинция Дзянсу (Jiangsu Provincial Government) са насочени към международни студенти, които искат да следват в Китай. Целта е да се популяризира китайското образование и специално провинцията Дзянсу като подходяща и престижна дестинация за получаване на диплома.

Изисквания:

Стипендията се отпуска на отлични студенти от чужбина, които имат желание и готовност да следват в университетите в Дзянсу в редовна форма на обучение. Финансирането се предлага освен за бакалавърски и магистърски програми, и за студенти в програми по обмен, които пристигат за семестър или два от други университети и държави.

Стипендия:

Пълна стипендия

- Покритие на пълната такса за обучение, регистрацията, стажа и нужните учебници;
- Учебниците извън задължителните за програмата са разход за студента;
- Стипендията включва безплатно настаняване на територията на кампуса на университета или около 1 500 долара (CNY 10 000) на година за настаняване.
- Стипендията отпуска и джобни пари в размер на 212 долара на месец (CNY 1 500)
- Стипендията покрива медицинска застраховка за международните студенти, докато са в Китай.

Частична стипендия

- Студенти в колеж: 2 900 долара на година (CNY 20 000);
- Студенти в бакалавърски и магистърски програми: 4242 долара на година (CNY 30 000);
- Продължителност: една академична година;
- Студенти в програми по обмен: 283 долара на месец (CNY 2 000) за от 3 до 12 месеца.

За повече информация:

www.oec.uj.edu.cn

СТИПЕНДИЯ HELMUT VEITH ЗА МАГИСТЪРСКИ ПРОГРАМИ ВЪВ ВИЕНА, АВСТРИЯ

Краен срок:

30 ноември 2020 г.

Отворена за: студенти от женски пол в областта на компютърните науки

Размер на стипендията:

6 000 евро на година за две години

Описание:

Стипендията Helmut Veith се отпуска всяка година на мотивирани момичета, които искат да се развиват в сферата на компютърните науки и следват една от магистърските програми по Компютърни науки в Техническия университет във Виена, преподавани на английски език.

Изисквания:

Кандидатите трябва да изпълняват критериите за прием в една от магистърските програми по компютърни науки на английски език. За 2020/2021 година това са:

- Master in Logic and Computation
- Master in Business Informatics
- European Master in Computational Logic
- Master in Computer Engineering (Technische Informatik)
- Master in Data Science
- Master in Media and Human-Centered Computing

Кандидатстването за финансиране може да се проведе преди или паралелно с процеса по прием, но стипендиите ще бъдат отпуснати само на кандидати с безусловен прием в магистърска програма.

Изискванията за получаване на стипендията са само за кандидати от женски пол, които трябва да предоставят:

- Диплома за бакалавър в компютърни науки, математика или сходна специалност;
- Засилен интерес и знания в една от сферите на изследователска дейност:
 - логика в компютърните науки
 - методи за верификация
 - основи на изкуствения интелект
 - компютърна сигурност
- Сертификат за владеене на английски език.

За повече информация:

www.vcl.at/helmut-veith-stipend/

●●● Стилът, в който татуирам, се нарича реализъм

материал на Борислав Борисов

62

Атанас Майсторов - Наката е един от най-прочутите български татуисти. Той направи сериозно име навън заради успехите в престижни фестивали из цяла Европа. Талантът е роден през 1989-а и вече над 10 години се занимава с рисунки по кожата.

успехите

Говори се, че ти си най-популярният татуис в България. От къде идва любовта ти към татуировките като изкуство?

Първо, благодаря за поканата и желанието да ме интервюирате. От дете обичам да рисувам, а таланта съм го наследил от

баща ми. По природа съм буен характер, непримирим, човек на приключенията, желаещ да черпи от живота и да открива нови неща. Може би това ме накара да разширя кръгозора си, като рисувам и върху кожа. Татуировките имат хилядолетна история в много разновидности по всички краища на света, част от много народи и култури. Това също допълва интересът ми към тях.

Прославял си България не веднъж. Разкажи ни за фестивала в Дортмунд. Какво ти донесе това признание?

Дортмунд традиционно е един от най-големите и трудни за спечелване фестивали в света. Няколко години подред се класирах на призови места в различни категории, но първият важен успех дойде през началото на юли 2017-та, когато фестивалът беше в най-големите си размери. Съответно най-голямото събитие за

Тесногръдието винаги ще бъде част от света, но времената се променят и хората с тях

64

успелите

Какви други успехи имаш на международната сцена?

Имам много успехи главно в Европа. Няма да изброявам всички, само по-важните. Има хиляди фестивали по света. Делят се на 3 части: малки, средни и големи, от които малък брой са престижни и само със специални покани.

Ще изрежа по-важните конкурси, които съм печелил или съм се класирал на призови места, това са: Берлин, Амстердам, Брюксел, Венеция, Франкфурт, Копенхаген и други...

Има ли прилики и разлики в татуировките в чужбина и в България като предпочитания и стил на рисване?

В България доста се разви тази индустрия. Имаме много добри майстори и хората възприемат масово този тип изкуство. Не мисля, че има особена разлика при нас в сравнение с чужбина. Освен в отразяването на медии и в размера на фестивалите, които се правят навън.

Работил си с много български популярни личности.

Да, така е. Всичко започна преди около 3 години. Най-добрият български гримьор Цецо Андреев ме потърси. Искаше да си татуира няколко неща по тялото.

Започнах с него. Впоследствие станавме доста добри приятели. След което се появи и интерес от други наши популярни хора от всякакъв бранш. Татуирал съм Сузанима, Галин, Диона, Мария, Андреа, Гери-Никол и много други, с риск да не забравя някой.

Често говорим за предразсъдъците. Как би коментирал твърдението, че на кожата не трябва да се „драска“ и че понякога в дадени професии вреди?

Тесногръдието винаги ще бъде част от света, но времената се променят и хората с тях. Смятам, че това консервативно мислене все повече отсъства в съзнанието на повечето хора и младите поколения най-вече. Масово вече се интересуват от различните стилове, кой майстор да изберат и да създадат все по-сложни и красиви проекти. Дори и тук в България. Хората влагат мисъл и символика в татуировките си, а ние от друга страна – сърце и гуша.

Коя е най-странната татуировка, която някога си правил?

През 2014-та заминах за първи път в чужбина по работа. Тогава открих и моето първо студио за граница в Мюнхен – Ring Tattoo. Един от първите ми клиенти бе момче от Хърватия, което нямаше никакви татуировки. Искаше да има само една на цялата външна част от мишницата и тя представляваше голямо наргиле. Беше пристрастен към тях и искаше да си татуира такава.

Говори се, че имаш родова връзка с Васил Левски. До колко вярно е това твърдение?

Както всички знаем, Васил Левски не е имал наследници за жалост. Той е поверил живота си на отечеството и борбата за свобода. Моята родствена връзка е с неговата майка Гина Кунчева, на която моя прабаба се пада племенница и е кръстена на нея. Част от родът ми е от Карлово, но впоследствие се мести в Странджа. Дори Левски при едно връщане от Истанбул се е отбил да ношува в къщата на пращяго ми в село Зидарово. Заради роднинската връзка са имали близки отношения. Разболял се обаче и останал за цели 2 седмици, докато се възстанови.

